

ACC. NR M. 13838:1-6.

Landskap: Bläninge Upptecknare: Nils Jönsson, Manglehem
Härad: Gärds Berättare: " "
Socken: Manglehem Berättarens yrke: vagnmästare
Uppteckningsår: 1956 Född år 1902 i Manglehem

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Plaketteknik. s. 1-6.

LuF 104

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13838:1.

L. V. F. 104

Slaktbruk

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kup 104
1.

Vad jag här kommer att säga om be-
träffande slakt gäller i huvudsak svineslakt
såsom den förekom i min besöksområde omkring
1910-talet.

Vi hade alltid på den tiden 2 st
svine som slaktades till julen. De köp-
tas tidigt på våren och göddes bra, så att de
blev stora och feta till julen. Grisarnas
istår vägs alltid och det förklarar ofta
att vi slaktade svine vars istår kunde vä-
ga omkring 9 kg. Svine förest nämnda bes-
kade vi alltid slakta 2 st svine varje jul
trots att vi bar oss på o. mer och på barn
i familjen. Helt detta glösk gick ihellen
att till vårt besöksområde, men fides på som
man sålde för alltid 2 st på stycken

I.

rökt fläsk. Julslakten var en oerhörlig
process. Rått var nog förberedd, och
pösa så ofta så försigtigt efter general-ped.
Det var alltid samma man som ac-
titades som slaktare. En var välbered-
d och var, och det förklarar sedan att
han stack på kolivredens spets med
dels stick i halsen. Tjuren bedömdes för-
kom. Oftastom vi alltid hade stora kött-
pösa spaktades brukade jag alltid ha två
stjekar markhjälpar. Det var samma
man som hjälpte till så ofta så, men
"lyfte hjulen" för hjälpte till hos dem var
de slaktare.

Slaktaren som vi alltid var ingen
yrkes-slaktare. En hade ett litet förf
som han o. hans familj födde sig på, så
gott det var lätt sig för. Han hade ingen

Jul var här en strängt upptagen man
och det gällde att åtgå på honom långt
i förtid. För var alltid nog med att ha
plakaten gennest på morgonen, det blev
det man undrustöket förste dagen och
det var slaktens man säker på förste
stället, sevarna o. jöfarna kunde bli
många och slaktens kanske bli jäm-
liga.

Det var tidigt på morgonen som
slaktens o. de andra bägge parerna an-
lände. Först blev det kaffe o. jöfvar. För
brukade alltid ha en liten betänsvise her-
na som skulle gå på vid slakten.

Väl det på begynte dagens en omvaka
var det tid att sätta igång.

Vi hade ett skällstråk som ledes upp o.
nu, det ledde griskarna o. där stöps don-

Slaktaren gick in i svinnkötten, o. lade
"frynberendet" i munnar på grissen o. så
lades grisen ut o. bort till frigt. Där
vräfftes grisen i keull o. lades svamp
frigt. När o. se om kullarna visade, ja
vpe de hade sin plats. För brukade alltid
själv hålla griskens frambrunn, de båda
andra höll var ett bakbrunn. Slaktaren
själv höll grissens huvud. Grissen dödade
med stick i halsen. Kull gick snabbt till
vagn. Och så skulle ja blodet tas till
vagn o. se som skulle "ta blodet" fick
som tväckt tillräde med sin kittel och
hålla under, seent röra väl se blodet
så det inte levrades. Där slaktaren stöps
gälda bet för kullarna att hålla säkert när
grissen skapade. Se som höll frambrunn
brukade hålla seer profeta, det var lättare

ACC. N:R M. 43838:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

6.

att det slog något vidare fel.

Redan slaptarna o. smittjälparna gick
sitt vardags arbete o. skapade, och
så var det tid för slaptarna att gå sig or till
nästa ställe.

För husets folk var det flera dagar
arbetade innan slaptarna var så att säga i ro.

att hålla på. Hon brukade alltid säga
"till blodet".

Vår svinn var avlivade var det ju
fråga var att skulle rättvis skulle vara jäm-
ligt o. så skulle svinn skulle o. skapas
vara och göra från bort. Vår tilla var gjord
brukade man hålla på. Vi var det dags
för kaffe, pappe o. göpse.

Sådan var det man slaktades
speciella arbete som började. Svinn skulle
skapas upp och inlämnas tagas ut. Vi
var det svinnorm i huset som fick till hand
var rätten och skilje var och göra
kän i ordning. Vår svinn istället dags ut
brukade ju alltid till från baten för
att säga, man ju svinn att innan väg-
ningens brukade slaktades alltid säga med
hans trodde var väge, och det var sällan